

სასწავლებელი.

06026-3000.

ძარბაზი ლეჩხისა და სიმღერის კვალდაკვალ,

ანუ ფიქრები გიორგი ჯავახიშვილის წიგნის — „ლეჩხისა და სიმღერის კვალდაკვალ“ წაკითხვის შემდეგ

ჩვენს თვალწინ ცხოვრება ელვის სისწრაფით იცვლება. ეს მისი ლოგიკაა. ღმერთმა დაიფაროს, რომ ასე არ იყოს და ძველი არ უთმობდეს ადგილს ახალს. ამასთან, საწყენია, უფრო მეტიც: მეტად გულის დამწყვეტია, როდესაც ხედავ, რომ მრავალი ისეთი რამ, რაც არაფრით არ უნდა ყოფილიყო ცხოვრების მიერ უკუგდებულ, არაბო უარყოფილია, არამედ მისი სხონავი კი აღარ შეიძინებია აღმავანთა მესხერებას. ამის სამიშროება განსაკუთრებით ძველ კარგ ქართულ სიმღერასა და ლექსს ესება. არადა, ხომ ცნობილია, რომ ვიდრე კაცობრივ აზნაზს გამოიგონებდა და წარას მსოფლიო, თითხვას შორის კავშირი სწორედ მათი სამუკლებით შეარდებოდა.

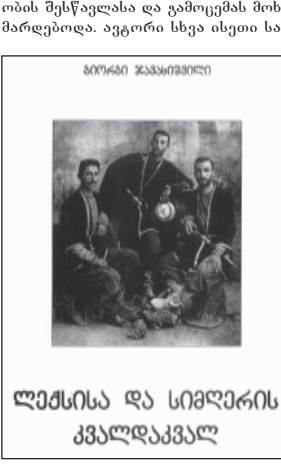
სხვა ცხოვრება დაღდა და მან სხვაგვარი რგამისა და განწყობის მუსიკა მოითხოვა. ჯანა დღეს ბევრს საიშოვნეს „ერმულის“ მოსმენა? არადა, ცნობილ კრიტიკოსსა და ხელოვნებათმცოდნეს ლია შურაბიშვილს უწერია – მომხმენია მთავარიან ღამეში უბრალო მეურნე გლეხის „ერმულ“, ასე უბაღლოდ შესრულება, ლაბიათ, ვინო სარავთიშოლსაც გაუგებდებოდათ. მაგრამ დღეს ამიგომ რა კარგია, როდესაც არიან აღამიანები, რომელმაც ცდილობენ მთამომავლობის ქალღმერთ თუ ფორმე შემოუნახონ ასეთი ბრწყინვალე სიმღერები თუ მათ შემსრულებელი ბოიგრაფიები. ისინი ღადიან სოფელსოფელ და დიდი რუდუნებით ეძიებენ ცნობებს, როგორც სიმღერების, მათი სხვადასხვა ვარიანტების, ისე მათი შემსრულებლების შესახებ.

ასეთ აღამიანთა შორისაა იაკობ გუგუშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ლიტერატურის კათედრის გამგე, პროფესორ გიორგი ჯავახიშვილი. ამგვარი ფიქრებიც მის მიერ ამ პოლო დროს გამოქვეყნული წიგნის „ლეჩხისა და სიმღერის კვალდაკვალ“ წაკითხვის შემდეგ აღმქმრა. აქვე გვინდა ვთქვათ, რომ მრავალი ასეთი მშეხიერი წიგნი აქვს დაწერილი მის კალამს. კერძოდ „თელავის ლიტერატურული პოეზია“, „გიორგი ლეონიძის თვალსაჩინო“, „ორი სახელის გახსენება“ და სხვ. ყველა მათგანის უმთავრესი დანიშნულება წარსულის გაყოცნება და მისი ცხოველი სურათ-ხატების მომავალი თაობებისთვის შემოსახვაა.

წინამდებარე წიგნიც – „ლეჩხისა და სიმღერის კვალდაკვალ“, სწორედ ამ მზანის ემსახურება. მასში განხილულია კახეთის მუსიკალური და ლიტერატურული ტრადიციები. განსაკუთრებით დიდი დავიდა აქვს დიომბილი ქართული საგუნდო ხელოვნების დიდოსტავ ნიკო სულხანიშვილს. აქვე გადმოცემულია ამ უკანასკნელისა და ვაჟა-ფშაველას ერთობრობა-თანამშრომლობის რამდენიმე მეტად საინტერესო და აქამდე უცნობი ეპიზოდები. ავტორს დადევნილია აქვს ასევე ისიც, რომ თუ არა ნ. სულხანიშვილი, ჩვენ არ გვექნებოდა დიდი მამიგრა არაქიშვილის მრავალი სიმღერა-მარგალიტი, რომლებიც კომპოზიტორმა სწორედ ნ. სულხანიშვილის თაოსნობითა და დახმარებით ჩაიწერა. ხალხში გახსნულ პანკებს აქტიურად ეძებდა თავად

სულხანიშვილიც, რისთვისაც თითქმის მთელი კახეთი შემოუვლია. იმის უფრო ნაილად აღსანიშნავად, თუ რას წარმოადგენდა ქართული ხელოვნებისთვის ნიკო სულხანიშვილი, ავტორს გაციან გაბიძის სიყვები მოიყავს: „...ქართულ მუსიკასაც პეიქს ისტაგი, ნამდვილი თანხალი და ფუქმდებელი, ისეთი, როგორც იყო ვაჟა-ფშაველა, ნიკო ფიროსმანიშვილი და კოტე მარჯანიშვილი. ეს არის ნიკო სულხანიშვილი. მას ქიონდა ნაბოვნი ქართული სახალხო მუსიკის ჯადოსნური გასაღები“.

წიგნში ავტორი სამართლიანად აყენებს წინადადებას მოეწყოს ნიკო სულხანიშვილის შემოქმედებითი სიღაბო, საიდანაც შემოსული თანხები მისი მუსიკალური შემკვიდრების შესწავლისა და გამოცემის მოხმარებოდა. ავტორი სხვა ისეთი სა-

ლექსისა და სიმღერის კვალდაკვალ

ოვარი ხმისა და ხსენის მომღერლების შესახებ მოგვითხრობს, როგორებიც იყვნენ ეპიო ბაქქინაშვილი, ფსევლინბით „მამიანელი“, დიმიტრი მეტოლიშვილი, გოლაჲ ყავაღალი და სხვები. სწორედ ვ. ბაქქინაშვილის ნამღერის მთავრობით დაუწერია გიორგი ლეონიძეს ლექსი „ხალხური მომღერალი“:

„თითქმის ზურმუხში ღალი ცვიოდა, თითქმის ფანტადენ მარჯანს პეშვითა და ხმა ყვლიდან კი არ დიოდა არა!“

ვარსკვლავთა ამარფეშიდან“. სამართლიანად თვლიდა ხალხი ბაქქინაშვილს ვ. სარავთიშვილის დრესულ შემკვიდრედ. სამუწხაროდ, მეტად ახალგაზრდა, 29 წლისა გარდაიაციკლა იგი 1921 წელს. სხვათა შორის, წიგნში მოგანილია ვ. ყავაღალიშვილის მიერ მოთხრობილი ერთი მეტად საინტერესო ამბავი, რომელიც ა. სკალინის ესება. კერძოდ, 1936 წელს ქართველ მომღერლებს, თავად გოლაჲ ყავაღალიშვილსა და გიორგი ბერძენიშვილს ლტბარს სანდრო კეხიძის ხელმძღვანელობით ერუმში „ახუბრი მრავალკამიერი“ მუხსრულებათა მომღერლებს „ექსტერნად“ ერთი პაგარა ეკუთვლიყო ჩაურთავი:

„გენანგებულთ პირშია,

კარგი ხარ გეპაჭირშია,

ხოხობი მეფუფრება შენი

თვალწარბის ჩრდილშია“.

სკალინის სიმღერის მოსმენისას ულვაშებში ჩაღმებია და გამი შეუწვეია მომღერლებისთვის, თუშკა დამშვიდობებისას უთქვამს მათთვის: – „ყავაღალიშვილი, „მრავალკამიერი“ თქვენ რომ სიყვები ჩაყოფილეთ, ასე როდი მღერიან ამ სიმღერასო“, გაუცინია და მომღერლისათვის ხელი გაბაუხვევია...

წიგნში დიდი სიყვარულით იხსენიება ქართული ხალხური სიმღერების ისეთი მოტრფიალე და მოამაგე, როგორიც იყო თელაველ მომღერალთა გუნდის ხელმძღვანელი ფორუმ მახაილაშვილი, რომელიც რამდენიმე ათეული წლის მანძილზე ძალდონეს არ იშურებდა იმისთვის, რათა გუნდის რეპერტუარი გაედიდერებინა და ხალხური სიმღერის მსერულების დონე აემაღლებინა.

მეტად საინტერესოა გიციანის ერთი ლექსის შექმნის ისტორიაც, კერძოდ, 1928 წელს სიმე-პოეტი სტეპონ რად ყოფილა კახეთში, მაყამულებთან, სადაც მომღერლებს – ყარაღაღამეშვილსა და ახაბაშვილის (დუდას ლევანს) სიმღერის მოსმენის შემდეგ შეუქმნია უკვდავი ლექსი, – „მამ, გაზარევება“:

„თუ ჩემი ძმა ხარ, ერთეულ მიმეგრე, და დავებოქებ მიწას მუხლებით, – მამ, გამარჯვება, გებოლო სიფოსლევე, დავრეებით ერთად ჩვენ განწერელი“.

საბუღისმონა: დღდას ლევანის 1934 წელს სწორედ მღერისას დაუღვია სული. „შენი გულისაო“, – ეს ორი სიყვავ ყოფილა მისი უკანასკნელი მანამღერი. გყუღად როდი ამბობს ხალხი, მას სიმღერის ხმა გუღიდან ამოსიღებოდა.

ბატონი გიორგი ჯავახიშვილის წიგნს ამდებრებს ავტორის არქივიდან მოგანილი უნიკალური ფოტოები. აი, მაგალითად, სურათი, რომელმაც თბილისის სასულიერო სემინარიის მომღერალთა გუნდი გაზმისათვის ნამღერის მთავრობით დაუწერია გიორგი ლეონიძეს ლექსი „ხალხური მომღერალი“:

„თითქმის ზურმუხში ღალი ცვიოდა, თითქმის ფანტადენ მარჯანს პეშვითა და ხმა ყვლიდან კი არ დიოდა არა!“

ვარსკვლავთა ამარფეშიდან“. სამართლიანად თვლიდა ხალხი ბაქქინაშვილს ვ. სარავთიშვილის დრესულ შემკვიდრედ. სამუწხაროდ, მეტად ახალგაზრდა, 29 წლისა გარდაიაციკლა იგი 1921 წელს.

სხვათა შორის, წიგნში მოგანილია ვ. ყავაღალიშვილის მიერ მოთხრობილი ერთი მეტად საინტერესო ამბავი, რომელიც ა. სკალინის ესება. კერძოდ, 1936 წელს ქართველ მომღერლებს, თავად გოლაჲ ყავაღალიშვილსა და გიორგი ბერძენიშვილს ლტბარს სანდრო კეხიძის ხელმძღვანელობით ერუმში „ახუბრი მრავალკამიერი“ მუხსრულებათა მომღერლებს „ექსტერნად“ ერთი პაგარა ეკუთვლიყო ჩაურთავი:

„გენანგებულთ პირშია,

კარგი ხარ გეპაჭირშია,

ხოხობი მეფუფრება შენი

თვალწარბის ჩრდილშია“.

სამგო „თამაშპარკი“

საპარმშველს ქალაქებსა და რაიონებში საკმაოდ პოპულარულია ჭობაობა სამგო. სპორტულ სექციებში 5 ათასზე მეტი მოზარდი ვარჯიშობს. ნაკრების წევრებს (სხვადასხვა ასაკში) საერთაშორისო შეჯიბრებებიდან, მათ შორის მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატებიდან, უამრავი მედალი ჩამოაქვთ, არადა, ნორმალური წვრილის ელემენტარული პირობებიც არა აქვთ. ფორმასა და სახსრებზე ხომ ღაპარაკიც მედმეგია.

ახალი სეზონის წინ შექმნილ უმძიმეს პრობლემებთან დაკავშირებით საქართველოს სამგოს ფედერაციის პრეზიდენტმა და ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ოლეგ იაბეშ პრესკონ-

ფერენცია გამართა. მასშედიის წარმომადგენლებს მან აუწკა, რომ სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაფინანსებულ 14 ერთეულ ფედერაციას შორის სამგო ვერ მოხვდა.

შარშან დეპარტამენტის ყოფილმა თავმჯდომარემ ირაკლი მექშირიაშვილმა სამხისკებისთვის ბიუჯეტიდან 80 ათასი ლარი გამოყო. წლეულს კი ოლეგ იაბის შევირდელი უსახსროდ ღარჩინ. ფედერაციის პრეზიდენტს გაღაწყვეტილი ჰქონდა, პროტესტის უკვე ნაქალი ფორმისთვის – მშმილობისთვის მიემართა, მაგრამ,

© ზამთრის ოლიმპიკადა მონტე ახალგაზრდებს მასპინძლობს

მშმიმბარმის ქალაქ ვერცეში დასახლდეს უახლოვდება გიორგის ჭობაობა მამთრის ოლიმპიკადა, რომელშიც საქართველოს 5 წარმომადგენელიც მონაწილეობს. ანა აბრამიშვილმა გეგანტურ სლალომში 46-ე, ხოლო სლალომში 49-ე ადგილი დაიკავა. ამ სახეობაში დანარჩენმა ჩვენმა მოთხილამურეებმა – ღამა ცირცეიშვიმ, ვახანგ თვლიაშვილმა და იასონ აბრამიშვილმა კი ფინშიამდე დატოვეს სარჩალია.

მელეებისთვის ბრძოლაში ჩაება ფიგურულად მოციქურავე კლემე გუგუშანიშვილი, რომელიც რამდენიმე წლეულადა, მოსკოვში ვარჯიშობს და საკმაოდ პერსპექტიულ სპორტსმენად ითვლება. მოკლე პროგრამის შემდეგ ქართველი მოციქურავე მათეი ადგილზეა.

ბიოგრაფი ბაზაუა.

© ჭადრაპი

ბოგონები მაქმებს უტმვენ

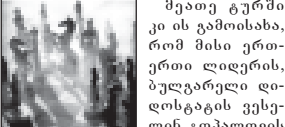
თმღმმს ჭადრაკის სახალხში დაიწყო 20 წლამდე მოჭადრაკეთა საქართველოს პირველობა, რომელშიც 38 გოგონა და 52 ვაჟი მონაწილეობს. საგულისხმია ისიც, რომ თანვიანთ ასაკში მსოფლიო ჩემპიონები – თელაველი ზელა ხოტენიშვილი და ქუთაისელი ნანა ბაგინიშვილი, რომელსაც ამ ასაკში მსოფლიო პირველობის საგმურები განაღდებულ აქვთ, ვაგებს ვჯიბრებიან და წარმატებით.

გუმის მუიერ გურში სოგანაშვილმა გრაციოზ მალაფერძიმ დაამარცხა, ხოლო ნანა ბაგინიშვიმ შურას ნაიკილაშვილს სძლია. დანარჩენ პარტიებში ფავორიტებმა იმარჯვეს და 13 მოჭად-

© ჭრალაჭრულა

ლეოო წინ გაიჭრა

სენსაშიმში არ აკლია პოლანდიის ქალაქ ვივა-ან-შეში მიმდინარე მე-19 კატეგორიის სუპერტურნირს თითქმის მთელი საქადრაკო კლდის მონაწილეობით.

მათი გურში კი გათმობასა, რომ მისი ერთ-ერთი ლიდერის, ბუღდურელი დიდიმეტაგის ვენკელონკოპოლის დამარცხებით ტურნირში მონაწილე ერთადერთი ქალბი, უნგრელ იული პოლგარიან. კიდევ ერთი გამარჯვება იემიმა ტურნირის დებიუტანგმა, ახალგაზრდა კებულმა მოჭადრაკემ ბუსონმა, რომელმაც პოლანდიელი სოკოლოვი დაამარცხა. გაიმარჯვა, აგრეთვე, რუსეთელმა ახალგაზრდა დილოსტაგმა გრმშიშვი. მან უეფას ყოფილ ჩემპიონის, უკრაინელ პოინოზარიტის სძლია.

ძალზე საინტერესო გამოდგა ინდოელ ანანდისა და ჰოლანდიელ ლეკე ვან ეელის პარტია. თუქვა ემს „თუიორით“ ბევრს ეყადა, მაგრამ ვერ შეაწერია მას სიმძლის „მაგი ბასტიონი“. ეამზე შეთანხმდნენ, აგრეთვე, ადამის და კრამნიკი, შორგი და სვიდლერი, შორიშვილი და ლეკო. ეს უკანასკნელი 60 წელიტ ტურნირის ერთადერთი ლიდერი გაღდა. სწერლის ამ წარმატებას მის სიმამრსა და შწერთნელს არმაზ ბერკოიანის აბრალენენ.

როგორც მან განაცხადა პრესკონფერენციაზე, სპორტის დეპარტამენტის ამკამინდელი თავმჯდომარე დავით ნამგალაური მეპ-პირებია მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატებზე გასამგმავრებლად დაფინანსებას. ცხადია, მარტო ეს პრობლემას ვერ მოხსნის, რადგან შეჯიბრებებზე მოუშმაღებლად წასვლას აზრი არა აქვს, ამიგომ აუცილებელია, რამდენიმე საწვრთნელი შეკრების თანხაც გამოიქმნოს.

ბატონმა ოლეგ იაბეშ პრესკონფერენციაზე ისიც თქვა, რომ საქართველოს ძეგლთა დაცვის, კულტურისა და სპორტის მინისტრ ბატონი გიორგი გაბაშვილთან ერთი თვე ვი-

არე სამხისკტრში, მაგრამ მან მღლების დირსალაო. არ ჩამთვალაო.

ფედერაციაში შექმნილ სიგუციასთან დაკავშირებით პრესკონფერენციაზე სიგუციებით გამოიღვენეს მსოფლიო და ევროპის მრავალგმის ჩემპიონი არჩილ ჩოხელი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი

ნელი ანშორ შერაბაშვი, სპორტმომადგენლებს მან აუწკა, რომ სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაფინანსებულ 14 ერთეულ ფედერაციას შორის სამგო ვერ მოხვდა.

სამხისკეშმა მედგმობი ორგანიზების დაბერება მხოლოდ დროებით იშრქუნეს. პირველ მარგამდე მგლო მარეობა თუ არ გამოწწოდება, მამნი იამე და მისი თანხაგუნდლები ექსტრემალურ ღონისძიებებს მიმართავენ, რისი გამოცდილებაც მათ საქმარისზე მეტი აქვთ.

ზალვა ძირია. სურამში: პრესკონფერენციაზე. რუპარტ ბაშმიანის ფოტო.

© ასაკე ხლვაზ

დისკვალიფიკაცია 30 (!) წლით

ასამომ რამ ფეხბურთის ისტორიას არ აბსოვს: 32 წლის ჩრდილორლანდიელმა ფეხბურთელმა ვიქტორ სპრალმა, რომელზე კლემ ბოთმ ბრიგითმმ თამაშობს, ჭეშმარიტად მარე დისკვალიფიკაცია.

ყველაზე სწრაფი გოლი

ინგლისს საფეხბურთო ასოციაციის ცნობით, ფეხბურთის ისტორიაში ყველაზე სწრაფად ჩაითვადა 25 წლის მოყვარული ფეხბურთელის მარე ბაროშის მიერ გაგანალი გოლი.

ეს შარშან მოხდა სამოყვარულო გუნდების „კოვეს სპორტისას“ და „ისკრე რემერგისას“ შეხვედრისას. თამაშს დაწყებისთანავე ბაროშმა კორი მობართულებით დაარტკა ბური.

ხვალ და ზიზ – სპორტის სასახლეში

ბასსმ მახათ-კვირას მოსკოვში სუპერთასის გათმამებებით ძიულ-ისტგებმა ახალი სეზონი გახსნეს. ხვალ და ზეგ კი ისინი თბილისის სპორტის სახალხში მსოფლიო თასისთვის იბრძობებენ გრადიფულ საერთაშორისო ტურნირში. მასპინძლები 30-მდე ქვეყნის წარმომადგენლებს ელოდნენ, თანაც უმღიერესი შემადგენლობით, მაგრამ, როგორც ჩანს, ორგანიზატორთა ვარაუდი არ მართლდება. მაგალითად, იაპონელები მეორე ნაკრებით გეგსტუმრნენ, მთავერთმა ქვეყანამ კი საერთოდ უარი თქვა ჩამოსვლაზე.

საქართველოს ნაკრები შეჯიბრებაზე ოთხი შემადგენლობით იასპარეშებს. გულშემატკივრები გაგამზე ისლავენ ოლიმპიურ ჩემპიონის შურას მედალურს და ვერცხლის პრიმიორ ნესტორ ხერგიანს. ტრავმის გამო ვერ იჭიდავენენ დავით ქვეხიშვილი (73 კგ) და გიორგი ყინიშაშვილი (100 კგ), დაისვენებს დავით მარგოშვილი (66 კგ). სამაგთოდ, ჩვენი ქვეყნის დირსებს დაიკავს ქართული ჭიდაობის ფედერაციის ახლადარჩეული პრეზიდენტი ალექსი დავითაშვილი.

ლაშქო ცინცაპა.

© როგპერთი

წინ ფინალებია

მსამი დიდ საზოგდრთო ტურნირებზე, როგორიც, ვოქეპი, აფსტრალისს და ჩემპიონატა – ჰლანგისს ყოფილი პირველი რიგანისიანი, ამერიკელი სერენა უილიამსი და 17 წლის რუსეთელი ლამბმანი მარია შარაპოვა მესამედ დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს, თუ პირველი ორის ფინალში – უილიამონსა და ლოსანჯელესში – რუსეთელმა იმარჯვა, რაც მისი უღდესი ტრიუმფი იყო, მესამედ შერენე კონტენენტზე წლევედელი სემონის ამ უღდესი ტურნირის ნახევარფინალმა „შეპყარა ერთმანეთს“ ისინი.

პირველ სეგში მარაპოვამ გონიერულად გამოიყენა ძალზე გაზოცილი მეტოქის შეცდომები და გაიმარჯვა – 6:2. მეორე სეგში თავდაპირველად თანაბარი ბრძოლა გაიმართა – 4:4. მაგრამ უილიამსმა შეძლო ვარდაგების შეგნა, რამაც მარია ერთგვარად დააბნია და პარტია დათმობინა – 5:7.

ასევე მოხდა მესამე სეგში, ორი ანგარიში 3:3 იყო, შარაპოვამ შეძლო სერენის ჩამოწოდების მოგვრება და წინაც გაიჭრა – 5:3. მარისა ერთი გემის მოგება სჭირდებოდა და... მაგრამ უმეტესობა უილიამსმა ნამშვიდოე მეტროლის ხასიათი გამოიყენა, ანგარიში გაათამაშარა და წინაც გაიჭრა 7:6. აქ კი შარაპოვა „გაგვდა“ – 6:8.

სერენა უილიამსმა აფსტრალიის ღია ჩემპიონატის პირველი ფინალისკა. მოგვიანებით ფინალში გაეიდნენ აგრეთვე საფრისი, რომელმაც პლანეტის პირველი მოგანისანი ფედერეო დაამარცხა და ლევენორტი, რომელმაც ფრანგ ლემს სძლია.

გოგონათა და ვაგთა შორის მსოფლიო პირველობაზე იასპარეშებენ. დღეს მესამე ტურის პარტიები გაიმართება. ლიდერთაგან ერთმანეთს ელოდებიან: მონტენეგრო, სხვაშვილი – ვახანა, ვაგაშვილი – წერეთელი, ფურეცელა – წაწალაშვილი. მამში. გორეული მარგველაშვილი – ლევან ფანცელაია, კონტანგინე მანავა – მანასა სულაშვილი, დავით ბონიშ – ბაგინიშვი. ვიგა ყუფრაძე – დავით მაღალაშვილი, გიორგი გაშმარადა – თორნიკე ხანიკიძე, ფარნავაშ ნიკაგრაძე – ბუღა ხოტენიშვილი, ლევან არომიძე – ლევან ვოგოჭური.

ბაია მავარალიშვილი.

ელგეს გადაუწურავთ. ამ ქვეყნის სპორტელი ხელმძღვანელობა აბიერებს ნაკრების ფეხბურთელების მატერიალურ სტიმულებებს, თუკი ისინი პრინციპულ მეტოქეს სძლევენ.

„ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ გამარჯვებისა, რადგან მოტივაციურნი ვართ უსამღროდ. ჩვენ მათ (იაპონელებს) აუცილებლად დაგებარებებით, – იმოწმებს კორეის სტრს ერთ-ერთი მთავარი სპორტული ჩინიების რიხიონის სიგუქვის იაპონის საიშფორმაიო სააგენტო Kudo News, – მოთამაშეების დამსახურების მსხვედით ისინი მიიღებენ დიდ ფულად ბონუსებს, თანამედროვე სახლებსა და უმაღლესი კლასის ავტომანქანებს“.

ჩრდილოეთ კორეის გუნდი დაკომპლექტებულია საბრძოლო კლუბის ბამზე და ახლა წვრილის ჩინეთის კურორტ ხაინანში გადის.

შეგახსენებთ, რომ ჩრდილო კორეის ფეხბურთელებს სენსაცია მოახდინეს 1966 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე ინგლისში, როდესაც მეოთხედფინალში დაამარცხეს იტალიის ნაკრები. ეს იყო ჩრდილო კორეელთა ერთადერთი გამოსვლა მსოფლიო ჩემპიონატებზე.

მეძავებმა დაღუბეს

ინგლისს „არსენალის“ ფეხბურთელმა ემლი კოულმა ცდენებას ვერ გაუძლო და დროისგანდა თავის გუფაირიცებად იაპონელები მიაჩნდათ, მაგრამ იმედი არც კორე-

აქვე გაუწვებთ მათ ვინაობას, ვინც ხვალ და ზეგ სპორტის სახალხში საქართველოს სახელით იჭიდავენ: 60 კმ: ნესტორ ხერგიანი, ვახანგ ხოსიგაშვილი, დავით ასუშმანი, დავით სემინიშვილი.

66 კმ: ზაზა კედეღაშვილი, ზემეგ ეტეღაშვილი, მინდია ხომიშური, დავით უსილაური.

73 კმ: გარეელ მინესაშვილი, თთარ ახალაია, მისხელ ყოფიშე, დავით კუბლაშვილი.

81 კმ: გრიგოლ მამრიკიშვილი, გრიგოლ მინციკაშვილი, ხვიამა სემიშვილი, გიორგი ბაინდუშვილი.

90 კმ: შურაბ მგიადაური, მინდია ბოღაველი, ირაკლი ცირეკიძე, ღამა გენგაშვილი.

100 კმ: გიორგი გუგაგა, დიმიტრი ტურაშვილი, ღამა ფიქრიშვილი, ლეკო რამზაძე.

მიმზე წონა: ღამა გუჯავაინი, ალექსი დავითაშვილი, იფერი ჯიქურაული, მეიად

ალბომი

ეკელას ზაიძე აქვს სახსოვარი

1984 წელს. ქართველი მწერლები წალენჯიხის რაიონის სოფელ ობუჯში ლეო ქიქელის 100 წლისთავის იუბილემდე გამოსცემს გენო კალანდია.

მოგაწოდებ პაპა პაპიშვილს.

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

ფოტოების მომწოდებელი ეთნოეთ, რომ დაბეჭდიდან ერთი კვირის ვადაში მოაკითხონ რედაქციის გამოქვეყნებული სურათების წასაღებად.

გიხაროდენ!

სამი ბიჭის მამის სურვილი

სოფელში ბიჭის დაბადებისთანავე მას ცალკე კომლატე მიიწვევდნენ. მშობლები, ახლობლები მის სამო-სახლობლე ფიქრობდნენ... ამ დღე-ღამეში ჩემმა მეუღლემ კესამე ვა-გი შეგვიყვანა. არჩილი კესამე ბი-ჭი! საქართველოში ხომ ვაგია-ნობა განსაკუთრებით ადინინებ-ბოდა...

მამად გაჰყვებოდა. შეიღებზე შეგი-სიმიდრე ამქვეყნად რა უნდა იყოს?

ოთარ თოფური, სენაკი.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

ცოტაც გავილიყოთ...

ნამდვილი თავისუფლება ინება მაშინ, როდესაც ორი უფროსი გაგინდებია.

იხსენებთ დავაგებრებით, რომ ცხოვრების გაძვირება კვლავაც გრძელდება, მძარცველები თა-ვიანი მსხვერპლისკენ უკვე ხუ-თი პროცენტით მეტ ფულს ითხოვენ.

— ძალიან ძალიან, შეიგნეთ, ბო-ლოს და ბოლოს, რომ ამგვარ

რამეს ყველა გოგოს კი არ ვთა-ვაზობ... — თქვენც ნუ განაწყენდებით, ახალგაზრდაც, მაგრამ ყველა მა-მაკაცს არც მე ვუვლენები უარს...

ტელეფონი რეკავს. ყურმილს ქმარი იღებს. — ალო, პო, დედას. კი, კვლავაც ვიჩხუბებო. რა თქმა უნდა მახ-სოვს, რომ მეუბნები, არც იფიქრო მაგ ალქაჯეზე დაქორ-წინებო!... როგორც ყოველთვის, მართალი იყავი!... რა თქმა უნდა, ვნანობ, რომ არ დაგიჯერეს!... ვცადე, მაგრამ არაფერი გამო-ვიდა... ისეც ვცადე მასთან საუ-ბარი გსურს? ერთი ნუთით... გკოცნო...

მეტი კი ცოლს ეძახის: — ძვირფასო, მოდი, თუ შეიძლება, დედაშენი რეკავს!

დღის კალენდარი 28 იანვრისთვის (ამოღის 07.17 ჩაღის 17.10) (ამოღის 20.08, ჩაღის 09.01) წლის 28-ი დღე, ახალ წელამდე დარჩა 337 დღე.

საპალატიო კალენდარი ხსენება წმიდის სალომე უკარმელისა და პეტროვარ სინე-ლისა (IV). დროსა მამათა: პავლე თეისისა (341) და იოანე გლახისა (V). მოწამე პანსოისა (249-251). დროსა: პიროსი (X) და გაბრიელ (XI).

დაიბადნენ:

- 1457 — პეტრე VII, ინგლისის მეფე. გარდაიცვალა 1509 წელს.
- 1841 — ვასილი კლიუჩევსკი, რუსი ისტორიკოსი, პეტერბურგის აკადემი-ის წევრი-კორესპონდენტი. გარდა-იცვალა 1911 წელს.
- 1858 — ეფრემ დუბოვ, პოლანდიელი ანთროპოლოგი. გარდაიცვალა 1940 წელს.
- 1870 — კიკა (ივანე) აბაშიძე, ლიტერატურათმცოდნე, მწერალი, საზოგადო მოღვაწე, სოციალ-დემოკრატიის ერთ-ერთი ლიდერი. გა-რდაიცვალა 1917 წელს.
- 1887 — არტურ რუზინსკი, ამერ-

იკელი პიანისტი. გარდაიცვალა 1982 წელს.

1896 — ვლადიმერ მენაბდე, გენე-ტაიკოსი, სელექციონერი. გარდაიც-ვალა 1981 წელს.

1911 — მსგისლავე კელდში, გამო-წინალი რუსეთელი მეცნიერი მათემა-ტიკისა და მექანიკის დარგში. გარდა-იცვალა 1978 წელს.

1922 — რობერტ პოლი, ამერიკე-ლი პოლიტიკოსი, ნობელის პრემი-ის ლაურეატი.

1961 — ნინო ჩხობაძე — საქარ-თველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის ყოფილი მინი-სტრი.

გარდაიცვალნენ:

- 814 — კარლოს დიდი, ფრანკთა მეფე კაროლინგების დინასტიიდან. ჩამოყალიბდა ძლიერი დინასტია, რომელიც, ფაქტობრივად, სამხრეთ ევროპის მთელ ტერიტორიას მოი-ცავდა.
- 1861 — ანრი მიურე, ფრანგი მწერ-ალი.

სულიერება

ბოღის მოწასცერი განახლდა

საპარმისელოს კელტურის, ძველთა დავისა და სპორტის მინისტრის მო-ადგილე ნიკოლოზ ვაჩიშვილი და სამინისტროს მონიტორინგის ჯგუ-ფის წევრები დღეს ბოღის მოწას-ტერში გაემგზავრნენ.

როგორც „ინტერპრესს“ სამინის-ტროს საზოგადოებასთან ურთიერ-თობის სამსახურში განუცხადეს, 2003-2004 წლებში, წმინდა ნინოს სახე-ლობის ბოღის ტაძარში საარტაგ-ერაციო სამუშაოები ჩატარდა. ტაძარში სარესტავრაციო სამუ-შაოების დროს საეპისკოპოსო სასახლე აღმოაჩინეს, რომელიც XIX-XX სა-უკუნეების მიჯნის ერთ-ერთი სამ-სართულიანი სამონასტრო შენობის ქვეშ იყო ჩაფლული. საარქივო დო-კუმენტაციით გაირკვა, რომ სასახლე სიღნაღსა და ქიშხის მონასტრო-ლიგის ოთხეუ მაყაშვილის მიერ არის აგებული. ახლად გახსნილი სასახლე საერთო არქიტექტურის მნიშვნელო-ვან მაგალითს წარმოადგენს. „მსოფლიო ძეგლის ფონდს“ პროე-ტრების კონკურსზე ბოღის ტაძარი მსოფლიოს 100 უმნიშვნელოვანეს და საფრთხეში მყოფ ძეგლთა ნუსხაშია შესული.

ინტერ-პრესი.

1864 — ბენუა პოლ კლაპერონი, ფრანგი ფიზიკოსი, პარიზის მეცნიე-რებათა აკადემიის წევრი.

1939 — უილიამ იეიგის, ირლანდ-ელი პოეტი, ნობელის პრემიის ლაურეატი.

მოვლენები:

- 1724 — პეტრე I-მა გამოცხად ბრძა-ნულება რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის დაარსების შესახებ.
- 1820 — რუსულმა ექსპედიციამ ბელისპაუშენისა და ლანარეთის მთიანეთში აღმოაჩინა ასფალტის მინერალური წყაროები.
- 1915 — ამშს პრემიადგება ვილ-სონმა ვეგო დააღო კანონის იმიგ-რაციის შესახებ.
- 1986 — გაშვებიდან 73 წამის შემ-დეგ 14 კილომეტრის სიმაღლეზე აფეთქდა ამერიკული კოსმოსური ხომალდი „ჩელენჯერი“. ხომალდზე მყოფი შეიდივე ასტრონავტი და-იღუპა.

ლირსასსსპირი დღეები:

ავსტრალია — ავსტრალიის დღე რუანდა — დემოკრატიის დღე ბირთვული ომის წინააღმდეგ მთავრობების დღე.

გეგმა-ნიუსი.

პარტიზანის ნაამოვნი

მომავალი წელი გავიდა...

დრო მიდის, არ ჩერდება... ჩვენ კი საბუღალრომდომილი, სახ-ლაკარმითგვებულები დროს ვერ ვუ-კლავდებით.

უკვე მერამდენი წელიწადია, აფხა-მეთიდან გამოდევნილი მოსახლეობა, გალგოვლებული დროებით (თუ კიდევ ამას დროებით ჰქვია) დედა-ქალაქსა თუ სხვადასხვა რაიონებ-შია ჩასახლებული.

იქ კარგი იყო... მთლიანად მთი მღვის გალღე-ბის დედაფენი... გახსოვსებულ ცამი მფრინავი თო-ლიები...

მე ჩვენთან ითქმის სხვანაირად ამოდიდა და მღვის გადაღმა ჩადი-ოდა... საღამოც სულ სხვა დეგობა, მღვიდან მოვარდნილი სიო თითქმის გეჩურვლებოდა, გეფერებოდა, თან მოაქონდა თაბურვამხვევი მანთო-ლიების სურნელი.

ეს ყველაფერი იქ იყო... იქ დარ-ჩა...

...იყო ომი, სისხლისღვრა... გაყი-ნული, ცივი სენების უღელგებნი. კოლორის ხეობით წვლებით გამოე-ლოლი სიციხის გზა... ერთ თიხაში ჩასახლებული აფხაზებიდან ღვენილი ოჯახები... ეს ყველაფერი თითქმის გუშინ მოხდა.

... და მაინც რამდენი წელი გავი-და...

...ის აფხაზეთშიც იბრძოდა, — გუ-ლითა და სულით მეომარი ბიჭი. პაე-რიოტ მეგობრებთან — პარტიზანებთან (როგორც თვითონ ამბობს „სამშოს-

წლეულსაც ამაოდ მელოდა

თან“ ერთად) ისინი რამდენიმე იყ-ნენ (ჩემმა რესპონდენტმა ინკოგ-ნიკოდ დარჩენა ისურვა).

ეს ამბავი წლეულს ახალი წლის მოახლოებას გაახსენა. მამობის სუს-ხიანი დღე იდგა. ახლოდებოდა ახა-ლი წელი, ყველანი საახალწლო სამ-ზადისში იყვნენ. ჩვენი „სამში“ — მე-ნაერთი კი ამ დროს აფხაზეთის გე-რიტორიამ გვემი იყო დაბანაკებული. ახალი წლისთვის ახალი დავალება იყო შესასრულებელი, არ გვეცნოთ „სამშოს“ წვერებს ოჯახები არ გვეჩონ-და. კარგად მასხვებს ის ახალი წლის დამე. შეიარაღებული, სამოქალაქო განსაკუთრებული გადამცემები, გვიდან სხვადასხვა მიმართულებით გავეშე-რეთ დავალებების შესასრულებლად.

...ბნელი ჩამოწვა. თოვლით მოფო-ქელი მინდორი სულ უფრო მოიყი-ნა. ხელ-ფეხი გვეყინებოდა, დავალე-ბას მაისც ვასრულებდით, მაგრამ არა ვიდავს ბრძანებითა თუ დავალებით, არამედ ჩვენი აფხაზეთიდან ღვენი-ლი ბიჭების — „სამშოს“ სურვილით.

...რამდენიმე საათის შემდეგ და-ნიშნულ ადგილზე მოვიყარეთ თავი. ყველანი უკლებლად ვიყავით (ეს უკვე გვახარებდა). დაღლილები, მომე-ბულები გვის ახლოს მიგვებულ სახ-

ლში შევედი და, როგორც იცევი-ან, იქვე მივეყარეთ.

მორიდან ითქმის სამზადის სურ-ნელი მოქონდა ქარს... მთის გადაღმა ალაბა ყოველ ქრისტიანულ ოჯახ-ში სახალწლო სურხას უხსდნენ. უკვე და ახალი წლის შემობრძანებას ელოდნენ (ალბათ ჩვენს ოჯახშიც) ჩვენ კი სხვადა პერიც არ გვეჩონდა. სული რომ მოვიტყეოთ, ჩანთები დავ-ჩხრიკეთ, ვის ერთი კონსერვი აღ-მოაჩნდა, ვის რამდენიმე ნაჭერი ორ-ცხობილა. დაგვრიალდით, ცეცხლი გა-

ვალვით და მედ წელიანი ქვაბი შე-მოვდით (ჩახსოვს). „სუფრა“ მზად იყო და 12 საათიც შესრულდა. მო-რიდან საშვიმო სროლები გაისმა...

ბიჭებმა ერთმანეთს მიველოცეთ ახალი წელი და ჩაიკ „გადავარდით“. გარეთ გამოვდით, თითქმის ცა მე-იმობდა ისე იყო განათებული, კი-დეც ერთხელ გადავხვით ერთმა-ნის, ისეც ერთად ვართ... ხომ შე-იძლებოდა ყველაფერი სხვაგვარად ყოფილიყო?

...ბიჭები სახლში შევბრუნდით და დასაძინებლად მივექეთ. სხვა სხვა საქმეებიც გველოდა. თვალსადავ-ლე... ფიქრებმა წამიღეს... თვალწინ დამიდგა ჩემი სახლი, აფხაზეთი, რუსი თუ ბერძენი მეზობლები, მეგობრე-ბი, რომლებიც ჭირში თუ ლხინში ერ-თად ვიყავით, სხარულით ვვებუ-ბოდით ერთად ახალ წელს. ჩემი ოჯა-ხი, დედა, მამა (აღრე გარდავმეცა-ლა) მძა, და. ოჯახი, რომელიც ახალ წელს უგმოდ მეხვდა (უკვე მერამ-დენედ).

დღეს ახალ წელთან ერთად წლე-ულსაც ამაოდ მელოდა.

რიტა ჩაპუშვილი.

საპატრულო პოლიცია

მადლობა მათ არა მხოლოდ კონკრეტულად ჩემთვის აღმოჩენილი დახმარებისთვის

საზოგადოებრივი აზრი მალევე გამოიღო განერწყო ახალ-შექმნილი საპატრულო პოლიციის კმობილად. ბევრი სატეხარო რამ ითქვა და დაინერგა უკვე.

ეჭვით არასოდეს შემეხვდავს ამ თემაზე მოსმენილ-წაკითხ-ლისთვის, მაგრამ ყოველივე მას შემდეგ გავითავისე, როცა უშუალოდ მომიხდა „შეხება“ საპატრულო პოლიციასთან. ნათქვამია, ასევე გავიგონე ერთხელ ნანახი სჯობსო. მართლაც.

მშობის ჩემი ბიჭი სამი წლისა გახ-და. მეგრო „თავისუფლების მოედ-ნის“ თავზე ბავშვთა გახარბოეც კენერ „რაბა-რაბი“ მეგობრები და თანა-გლო ნათესავები მეგვს მიმატე-ბული. გზაში ცოცხა მეგობრები და ახლა მეგობრები მიგაქრობდნენ მანქანას მიუღი ჩვენი სამსუდანი ოჯახი, რათა დაგვეჩვენებდა მიე-ღეთ — როგორია, სტუმრებს რომ მას-სიძეები ადგილზე არ დახვდეს!

როგორც იყო ფილარმონიას გა-მოყვით და კოსტაგას ქუჩაზე... მრე-

ვა ჩაქრა — მანქანების შუაგულ ნა-კაღში. პაი — აქეთ, პაი — იქით, თქვენც ხომ მომიკვდით, ხმა ვერ ამო-ვადინა ახალგაზრდა მძღოლმა. ვერ-ცელოდით, ჩს ჩვენი უბნობრივი ცრე-მელებიც იცვლებოდა. და უკვე, მაღალია დემტრის, გზადები საპატრულო პო-ლიციის მანქანა გაჩერდა, ახალგაზ-რმა ფორმანი კაცი გადმოვიდა და რამაა საქმე, მოგვადგა. ასე და ასე, არ ვიცით რა წაყალ მივეით თავი-თვე, ვუთხარით. თუ შეიძლება მე მოვინჯავო. მოსინჯა და ჩაი-

ცინა — ბენშინი გავთავებოთ, ბა-ტონით.

მიგვავრებინა მან და მძმა მეწე-ვილზე მანქანა გარკვერით, ჩვეთთან ჩაბრძანდით, ებოლოეს ბენშინგასა-მართი საღვრეო ყოფილ აბრეშუმსაქ-სოვ ფაბრიკასთანა, ჩავეყინეთ იქამ-ლო. საბარეული ორდოვანი „ეპე-სი კოლას“ ცარელი ბოთლი მეგ-

ლო, გვატყ ხელი და ჩავერიალდით სოფლის მეურნეობის სამინისტროს-თან. ხუთ წუთში მივბრუნდით უკან. ბენშინიც თვითონ ჩახსეს და კეთილი გზა გვისურვებს.

როგორ გადავხადეთ-მეთქი მაღ-ლადა, ხელი ჯაბისკენ მიმაქვს. ვი-თომ, ცვლის დასრულების შემდეგ თი-რთა გადკარით-მეთქი. როგორ გე-კარდებოთ, შეუღლი მეტრეს, ჩვენი პო-ლიცია ვართ და დახმარება გვევა-ლებოთ.

არ ვიცი, მაგრამ არა მგონია, რომ

ალამო ასლანოვილი.

სსოშნა

გრიგოლ (გრიშა) მურვანიძე

უაღრესად განათლებული, ერუდირებული, უპატიოსნესი, უგერფუხესი და უსაყვარლესი გრიშა!

უღმრთელმა სიკვდილმა მიგატოვებინა შენი საყ-ვარელი, თბილი ოჯახი. შენი უსაყვარლესი შეი-ლეხი, შეიღმრთელი.

წახვდი შენს უსაყვარლეს მეუღლესთან და მგელთან. მათთან გან-მრთება ხომ ძალიან ძნელი იყო თქვენთვის.

თქვენ, ჩემო გრიშა, დიდი ადამიანური ცხოვრებით იცხოვრეთ და დაგოვით უსაზღვრო სიყვარული. თქვენი სახელოვანი შეიღმრთელი და შეიღმრთელი გაატეხებდნენ თქვენი პატიოსანი გმით სიარულს.

ჩემო გრიშა! ძალიან დაგეწყვიტე გული, დააკალი შენს მშობილ-ურ ბათუმს, რომლის თბილი და მსუბუქი მიწა მიგაბარებს სახუდა-მოდ და დარჩება შენი ნათელი სხივნი, რომელიც მუდამ გადამეცემა მათმომავლობას.

თქვენი დაგეწყვა შეუძლებელია. თქვენ დაიმსახურეთ უკვდავება.

თქვენი ლეშმა პატივად-წმინდამ.

ოთარ ლოლაშვილი

გარდაიცვალა გამოჩენილი სახელმწიფო მოღ-ვაწე, საქართველოს დამსახურებული ინჟინერი ოთარ ილიას ძე ლოლაშვილი.

ოთარ ლოლაშვილი დაიბადა 1924 წელს თბი-ლისში. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის წარმომადგენი დაიმთავრების შემდეგ ათეული წლების განმავ-ლობაში აქტიურად იღვწოდა საქართველოს სამ-სახურში.

მოღვაწეობა დაიწყო რიგეთი მუშაიდან და გაიარა საინჟინერო საქმიანი გზა თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდიუნობამ-დე. წლების განმავლობაში მუშაობდა რესპუბლიკის საშენობასადათა მრეწველობის მინისტრად, რესპუბლიკის საგეგმო კომიტეტის თავმ-ჯდომარის პირველ მოადგილედ.

არჩეული იყო საკავშირო და რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს რამ-დენიმე მოწვევის დეპუტატად.

სახელმწიფოსა და ხალხის წინაშე თავდადებული მუშაობისთვის და-ჯილდოებული იყო ორდენებით და მედლებით.

ყველგან, სადაც კი უმოღვაწია ბაგის ოთარის, იგი სარგებლობდა თანამშრომელთა, საზოგადოებისა და მეგობრების დამსახურებული პატივისცემითა და სიყვარულით.

ბაგის ოთარი იყო მავალი უაღრესად პატიოსანი, გულთბილი და პრინციპული ადამიანისა.

წაიღა ჩვენი სახელოვანი, გულითადი პიროვნება და დაგოვა შესანიშნავი ოჯახი და ნათელი კვალი.

მეგობრები: ჯაფარი.

რედაქციის მიერ შეუკვეთილი მასალების პუბლიკა-ციისთვის პონორარი არ გავიცემა.